

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಂ

|| ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ||

ಚತುಃಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕೇ

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ॥

ಚತುಃಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ

ಲಂಕಾಯಾ ದಹನಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ವಿಲಾಪಶ್ಚ

ವೀಕ್ಷಮಾಣಸ್ತತೋ ಲಂಕಾಂ ಕಪಿಃ ಕೃತಮನೋರಥಃ |
ವರ್ಧಮಾನಸಮುತ್ಸಾಹಃ ಕಾರ್ಯಶೇಷಮಚಿಂತಯತ್ || ೫.೫೪.೧ ||

ಕಿಂ ನು ಖಿಲ್ವವಶಿಷ್ಟಂ ಮೇ ಕರ್ತವ್ಯಮಿಹ ಸಾಂಪ್ರತಂ |
ಯದೇಷಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೂಯಃ ಸಂತಾಪಜನನಂ ಭವೇತ್ || ೫.೫೪.೨ ||

ವನಂ ತಾವತ್ ಪ್ರಮಥಿತಂ ಪ್ರಕೃಷ್ಟಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಹತಾಃ |
ಬಲೈಕದೇಶಃ ಕ್ಷಪಿತಃ ಶೇಷಂ ದುರ್ಗವಿನಾಶನಂ || ೫.೫೪.೩ ||

ದುರ್ಗೇ ವಿನಾಶಿತೇ ಕರ್ಮ ಭವೇತ್ ಸುಖಪರಿಶ್ರಮಂ |
ಅಲ್ಪಯತ್ನೇನ ಕಾರ್ಯೇಽಸ್ಮಿನ್ ಮಮ ಸ್ಯಾತ್ ಸಫಲಃ ಶ್ರಮಃ || ೫.೫೪.೪ ||

ಯೋ ಹ್ಯಯಂ ಮಮ ಲಾಂಗೂಲೇ ದೀಪ್ಯತೇ ಹವ್ಯವಾಹನಃ |
ಅಸ್ಯ ಸಂತರ್ಪಣಂ ನ್ಯಾಯ್ಯಂ ಕರ್ತುಮೇಭಿರ್ಗೃಹೋತ್ತಮೈಃ || ೫.೫೪.೫ ||

ತತಃ ಪ್ರದೀಪ್ತಲಾಂಗೂಲಃ ಸವಿದ್ಯದಿವ ತೋಯದಃ |
ಭವನಾಗ್ರೇಷು ಲಂಕಾಯಾ ವಿಚಚಾರ ಮಹಾಕಪಿಃ || ೫.೫೪.೬ ||

ಗೃಹಾದ್ ಗೃಹಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮುದ್ಯಾನಾನಿ ಚ ವಾನರಃ |
ವೀಕ್ಷಮಾಣೋ ಹ್ಯಸಂತ್ರಸ್ತಃ ಪ್ರಾಸಾದಾಂಶ್ಚ ಚಚಾರ ಸಃ || ೫.೫೪.೭ ||

ಅವಪ್ಲುತ್ಯ ಮಹಾವೇಗಃ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ನಿವೇಶನಂ |
ಅಗ್ನಿಂ ತತ್ರ ವಿನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಶ್ವಸನೇನ ಸಮೋ ಬಲೀ || ೫.೫೪.೮ ||

ತತೋಽನ್ಯತ್ ಪುಪ್ಲುವೇ ವೇಶ್ಮ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಯ ವೀರ್ಯವಾಽ |
ಮುಮೋಚ ಹನುಮಾನಗ್ನಿಂ ಕಾಲಾನಲಶಿಖೋಪಮಂ || ೫.೫೪.೯ ||

ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಚ ತಥಾ ಪುಪ್ಲುವೇ ಸ ಮಹಾಕಪಿಃ |
ಶುಕಸ್ಯ ಚ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸಾರಣಸ್ಯ ಚ ಧೀಮತಃ || ೫.೫೪.೧೦ ||

ತಥಾ ಚೇಂದ್ರಜಿತೋ ವೇಶ್ಮ ದದಾಹ ಹರಿಯೂಥಪಃ |
ಜಂಬುಮಾಲೇಃ ಸುಮಾಲೇಶ್ಚ ದದಾಹ ಭವನಂ ತತಃ || ೫.೫೪.೧೧ ||

ರಶ್ಮಿಕೇತೋಶ್ಚ ಭವನಂ ಸೂರ್ಯಶತ್ರೋಸ್ತಥೈವ ಚ |
ಹ್ರಸ್ವಕರ್ಣಸ್ಯ ದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ರೋಮಶಸ್ಯ ಚ ರಕ್ಷಸಃ || ೫.೫೪.೧೨ ||

ಯುದ್ಧೋನ್ಮತ್ತಸ್ಯ ಮತ್ತಸ್ಯ ಧ್ವಜಗ್ರೀವಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ |
ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವಸ್ಯ ಘೋರಸ್ಯ ತಥಾ ಹಸ್ತಿಮುಖಸ್ಯ ಚ || ೫.೫೪.೧೩ ||

ಕರಾಲಸ್ಯ ವಿಶಾಲಸ್ಯ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಸ್ಯ ಚೈವ ಹಿ |
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಭವನಂ ಮಕರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಚೈವ ಹಿ || ೫.೫೪.೧೪ ||

ನರಾಂತಕಸ್ಯ ಕುಂಭಸ್ಯ ನಿಕುಂಭಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ |
ಯಜ್ಞಶತ್ರೋಶ್ಚ ಭವನಂ ಬ್ರಹ್ಮಶತ್ರೋಸ್ತಥೈವ ಚ || ೫.೫೪.೧೫ ||

ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಮಹಾತೇಜಾ ವಿಭೀಷಣಗೃಹಂ ಪ್ರತಿ |
ಕ್ರಮಮಾಣಃ ಕ್ರಮೇಣೈವ ದದಾಹ ಹರಿಪುಂಗವಃ || ೫.೫೪.೧೬ ||

ತೇಷು ತೇಷು ಮಹಾರ್ಹೇಷು ಭವನೇಷು ಮಹಾಯಶಾಃ |
ಗೃಹೇಷ್ಟ್ಯದ್ಧಿಮತಾಮೃದ್ಧಿಂ ದದಾಹ ಕಪಿಕುಂಜರಃ || ೫.೫೪.೧೭ ||

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ವೀರ್ಯವಾಽ |
ಆಸಸಾದಾಥ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾಽ ರಾವಣಸ್ಯ ನಿವೇಶನಂ || ೫.೫೪.೧೮ ||

ತತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಗೃಹೇ ಮುಖ್ಯೇ ನಾನಾರತ್ನವಿಭೂಷಿತೇ |
ಮೇರುಮಂದರಸಂಕಾಶೇ ನಾನಾಮಂಗಲಶೋಭಿತೇ || ೫.೫೪.೧೯ ||

ಪ್ರದೀಪ್ತಮಗ್ನಿಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ |
ನನಾದ ಹನುಮಾರ್ ವೀರೋ ಯುಗಾಂತಜಲದೋ ಯಥಾ || ೫.೫೪.೨೦ ||

ಶ್ವಸನೇನ ಚ ಸಂಯೋಗಾದತಿವೇಗೋ ಮಹಾಬಲಃ |
ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿವ ಜಜ್ವಾಲ ಪ್ರಾವರ್ಧತ ಹುತಾಶನಃ || ೫.೫೪.೨೧ ||

ಪ್ರದೀಪ್ತಮಗ್ನಿಂ ಪವನಸ್ತೇಷು ವೇಶ್ಮಸು ಚಾರಯನ್ |
ತಾನಿ ಕಾಂಚನಜಾಲಾನಿ ಮುಕ್ತಾಮಣಿಮಯಾನಿ ಚ || ೫.೫೪.೨೨ ||

ಭವನಾನಿ ವ್ಯಶೀರ್ಯಂತ ರತ್ನವಂತಿ ಮಹಾಂತಿ ಚ |
ತಾನಿ ಭಗ್ನವಿಮಾನಾನಿ ನಿಪೇತುರ್ವಸುಧಾತಲೇ || ೫.೫೪.೨೩ ||

ಭವನಾನೀವ ಸಿದ್ಧಾನಾಮಂಬರಾತ್ ಪುಣ್ಯಸಂಕ್ಷಯೇ |
ಸಂಜಜ್ಞೇ ತುಮುಲಃ ಶಬ್ದೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಪ್ರಧಾವತಾಂ || ೫.೫೪.೨೪ ||

ಸ್ವೇ ಸ್ವೇ ಗೃಹಪರಿತ್ರಾಣೇ ಭಗ್ನೋತ್ಸಾಹೋಜ್ಜಿತಶ್ರಿಯಾಂ |
ನೂನಮೇಷೋಽಗ್ನಿರಾಯಾತಃ ಕಪಿರೂಪೇಣ ಹಾ ಇತಿ || ೫.೫೪.೨೫ ||

ಕ್ರಂದಂತ್ಯಃ ಸಹಸಾ ಪೇತುಃ ಸ್ತನಂಧಯಧರಾಃ ಸ್ಮಿಯಃ |
ಕಾಶ್ಚಿದಗ್ನಿಪರೀತಾಂಗ್ಯೋ ಹಮ್ಯೇಭ್ಯೋ ಮುಕ್ತಮೂರ್ಧಜಾಃ || ೫.೫೪.೨೬ ||

ಪತಂತ್ಯೋರೇಜಿರೇಽಭ್ರೇಭ್ಯಃ ಸೌದಾಮನ್ಯ ಇವಾಂಬರಾತ್ |
ವಜ್ರವಿದ್ರುಮವೈದೂರ್ಯಮುಕ್ತಾರಜತಸಂಹರ್ತಾ || ೫.೫೪.೨೭ ||

ವಿಚಿತ್ರಾ ಭವನಾದ್ಧಾರ್ತೂಃ ಸ್ಯಾಂದಮಾನಾರ್ ದದರ್ಶ ಸಃ |
ನಾಗ್ನಿಸ್ತೃಪ್ಯತಿ ಕಾಷ್ಠಾನಾಂ ತೃಣಾನಾಂ ಚ ಯಥಾ ತಥಾ || ೫.೫೪.೨೮ ||

ಹನೂಮಾರ್ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಣಾಂ ವಧೇ ಕಿಂಚಿನ್ನ ತೃಪ್ಯತಿ |
ನ ಹನೂಮದ್ವಿಶಸ್ತಾನಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಸುಂಧರಾ || ೫.೫೪.೨೯ ||

ಹನೂಮತಾ ವೇಗವತಾ ವಾನರೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ |
ಲಂಕಾಪುರಂ ಪ್ರದಗ್ಧಂ ತದ್ ರುದ್ರೇಣ ತ್ರಿಪುರಂ ಯಥಾ || ೫.೫೪.೩೦ ||

ತತಃ ಸ ಲಂಕಾಪುರಪರ್ವತಾಗ್ರೇ
 ಸಮುತ್ಥಿತೋ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮೋಽಗ್ನಿಃ |
 ಪ್ರಸಾರ್ಯ ಚೂಡಾವಲಯಂ ಪ್ರದೀಪ್ತೋ
 ಹನೂಮತಾ ವೇಗವತೋಪಸೃಷ್ಟಃ || ೫.೫೪.೨೧ ||

ಯುಗಾಂತಕಾಲಾನಲತುಲ್ಯರೂಪಃ
 ಸಮಾರುತೋಽಗ್ನಿರ್ವವೃಧೇ ದಿವಸ್ಪೃಕ್ |
 ವಿಧೂಮರಶ್ಮಿಭರ್ವನೇಷು ಸಕ್ತೋ
 ರಕ್ಷಃ ಶರೀರಾಜ್ಯಸಮರ್ಪಿತಾರ್ಚಿಃ || ೫.೫೪.೨೨ ||

ಆದಿತ್ಯಕೋಟೀಸದೃಶಃ ಸುತೇಜಾ
 ಲಂಕಾಂ ಸಮಸ್ತಾಂ ಪರಿವಾರ್ಯ ತಿಷ್ಠ |
 ಶಬ್ದೈರನೇಕೈರಶನಿಪ್ರರೂಢೈ -
 ಭಿಂಢನ್ನಿವಾಂಡಂ ಪ್ರಬಭೌ ಮಹಾಗ್ನಿಃ || ೫.೫೪.೨೩ ||

ತತ್ರಾಂಬರಾದಗ್ನಿರತಿಪ್ರವೃದ್ಧೋ
 ರೂಕ್ಷಪ್ರಭಃ ಕಿಂಶುಕಪುಷ್ಪಚೂಡಃ |
 ನಿರ್ವಾಣಧೂಮಾಕುಲರಾಜಯಶ್ಚ
 ನೀಲೋತ್ಪಲಾಭಾಃ ಪ್ರಚಕಾಶಿರೇಽಭ್ರಾಃ || ೫.೫೪.೨೪ ||

ವಜ್ರೀ ಮಹೇಂದ್ರಸ್ಮಿದಶೇಶ್ವರೋ ವಾ
 ಸಾಕ್ಷಾದ್ ಯಮೋ ವಾ ವರುಣೋಽನಿಲೋ ವಾ |
 ರೌದ್ರೋಽಗ್ನಿರಕೋಽಧನದಶ್ಚ ಸೋಮೋ
 ನ ವಾನರೋಽಯಂ ಸ್ವಯಮೇವ ಕಾಲಃ || ೫.೫೪.೨೫ ||

ಕಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸರ್ವಪಿತಾಮಹಸ್ಯ
 ಲೋಕಸ್ಯ ಧಾತುಶ್ಚತುರಾನನಸ್ಯ |
 ಇಹಾಗತೋ ವಾನರರೂಪಧಾರೀ
 ರಕ್ಷೋಪಸಂಹಾರಕರಃ ಪ್ರಕೋಪಃ || ೫.೫೪.೨೬ ||

ಕಿಂ ವೈಷ್ಣವಂ ವಾ ಕಪಿರೂಪಮೇತ್ಯ
 ರಕ್ಷೋವಿನಾಶಾಯ ಪರಂ ಸುತೇಜಃ |
 ಅಚಿಂತ್ಯಮವ್ಯಕ್ತಮನಂತಮೇಕಂ
 ಸ್ವಮಾಯಯಾ ಸಾಂಪ್ರತಮಾಗತಂ ವಾ || ೫.೫೪.೨೭ ||

ಇತ್ಯೇವಮೂಚುರ್ಬಹವೋ ವಿಶಿಷ್ಠಾ
 ರಕ್ಷೋಗಣಾಸ್ತತ್ರ ಸಮೇತ್ಯ ಸರ್ವೇ |
 ಸಪ್ರಾಣಿಸಂಘಾಂ ಸಗೃಹಾಂ ಸವೃಕ್ಷಾಂ
 ದಗ್ಧಾಂ ಪುರೀಂ ತಾಂ ಸಹಸಾ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ || ೫.೫೪.೨೮ ||

ತತಸ್ತು ಲಂಕಾ ಸಹಸಾ ಪ್ರದಗ್ಧಾ
 ಸರಾಕ್ಷಸಾ ಸಾಶ್ವರಥಾ ಸನಾಗಾ |
 ಸಪಕ್ಷಿಸಂಘಾ ಸಮೃಗಾ ಸವೃಕ್ಷಾ
 ರುರೋದ ದೀನಾ ತುಮುಲಂ ಸಶಬ್ದಂ || ೫.೫೪.೨೯ ||

ಹಾ ತಾತ ಹಾ ಪುತ್ರಕ ಕಾಂತ ಮಿತ್ರ
 ಹಾ ಜೀವಿತೇಶಾಂಗ ಹತಂ ಸುಪುಣ್ಯಂ |
 ರಕ್ಷೋಭಿರೇವಂ ಬಹುಧಾ ಬ್ರುವದ್ಭಿಃ
 ಶಬ್ದಃ ಕೃತೋ ಘೋರತರಃ ಸುಭೀಮಃ || ೫.೫೪.೩೦ ||

ಹುತಾಶನಜ್ವಾಲಸಮಾವೃತಾ ಸಾ
 ಹತಪ್ರವೀರಾ ಪರಿವೃತ್ತಯೋಧಾ |
 ಹನೂಮತಃ ಕ್ರೋಧಬಲಾಭಿಭೂತಾ
 ಬಭೂವ ಶಾಪೋಪಹತೇವ ಲಂಕಾ || ೫.೫೪.೩೧ ||

ಸಸಂಭ್ರಮಂ ತ್ರಸ್ತವಿಷಣ್ಣರಾಕ್ಷಸಾಂ
 ಸಮುಜ್ಜ್ವಲಜ್ವಲಹುತಾಶನಾಂಕಿತಾಂ |
 ದದರ್ಶ ಲಂಕಾಂ ಹನುಮಾನ್ ಮಹಾಮನಾಃ
 ಸ್ವಯಂಭುರೋಷೋಪಹತಾಮಿವಾವನಿಂ || ೫.೫೪.೩೨ ||

ಭಂಕ್ಷಾ ವನಂ ಪಾದಪರತ್ನಸಂಕುಲಂ
 ಹತ್ವಾ ತು ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಮಹಾಂತಿ ಸಂಯುಗೇ |
 ದಗ್ಧಾ ಪುರೀಂ ತಾಂ ಗೃಹರತ್ನಮಾಲಿನೀಂ
 ತಸ್ಥೌ ಹನೂರ್ಮಾ ಪವನಾತ್ಮಜಃ ಕಪಿಃ || ೫.೫೪.೪೩ ||

ಸ ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನ್ ಸುಬಹೂಂಶ್ಚ ಹತ್ವಾ
 ವನಂ ಚ ಭಂಕ್ಷಾ ಬಹುಪಾದಪಂ ತತ್ |
 ವಿಸೃಜ್ಯ ರಕ್ಷೋಭವನೇಷು ಚಾಗ್ನಿಂ
 ಜಗಾಮ ರಾಮಂ ಮನಸಾ ಮಹಾತ್ಮಾ || ೫.೫೪.೪೪ ||

ತತಸ್ತು ತಂ ವಾನರವೀರಮುಖ್ಯಂ
 ಮಹಾಬಲಂ ಮಾರುತತುಲ್ಯವೇಗಂ |
 ಮಹಾಮತಿಂ ವಾಯುಸುತಂ ವರಿಷ್ಠಂ
 ಪ್ರತುಷ್ಟುವೃದೇವಗಣಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ || ೫.೫೪.೪೫ ||

ದೇವಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ಮುನಿಪುಂಗವಾಶ್ಚ
 ಗಂಧರ್ವವಿದ್ಯಾಧರಪನ್ನಗಾಶ್ಚ |
 ಭೂತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಮಹಾಂತಿ ತತ್ರ
 ಜಗ್ಮುಃ ಪರಾಂ ಪ್ರೀತಿಮತುಲ್ಯರೂಪಾಂ || ೫.೫೪.೪೬ ||

ಭಂಕ್ಷಾ ವನಂ ಮಹಾತೇಜಾ ಹತ್ವಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಸಂಯುಗೇ |
 ದಗ್ಧಾ ಲಂಕಾಪುರೀಂ ಭೀಮಾಂ ರರಾಜ ಸ ಮಹಾಕಪಿಃ || ೫.೫೪.೪೭ ||

ಗೃಹಾಗ್ನೈಶ್ಚಂಗಾಗ್ರತಲೇ ವಿಚಿತ್ರೇ
 ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತೋ ವಾನರರಾಜಸಿಂಹಃ |
 ಪ್ರದೀಪ್ತಲಾಂಗೂಲಕೃತಾರ್ಚಿಮಾಲೀ
 ವ್ಯರಾಜತಾದಿತ್ಯ ಇವಾರ್ಚಿಮಾಲೀ || ೫.೫೪.೪೮ ||

ಲಂಕಾಂ ಸಮಸ್ತಾಂ ಸಂಪೀಡ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ನಿಂ ಮಹಾಕಪಿಃ |
 ನಿರ್ವಾಪಯಾಮಾಸ ತದಾ ಸಮುದ್ರೇ ಹರಿಪುಂಗವಃ || ೫.೫೪.೪೯ ||

ತತೋ ದೇವಾಃ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ |
 ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಂಕಾಂ ಪ್ರದಗ್ಧಾಂ ತಾಂ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಗತಾಃ || ೫.೫೪.೫೦ ||

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಂ |
 ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ತತ್ರಸುಃ || ೫.೫೪.೫೧ ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ಚತುಃಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ||